

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hónap . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Reflexiók.

II.

A képviselőház egyik mult heti ülésén kilencz interpellatióra válaszolt Széll Kálmán. Köztük sok olyanra, a mely a nem épen boldog emlékü Bánffy-kormánynak a hagyatékához tartozott. A válaszok egyik-másikából erőteljesen kicsendült az a törekvés, hogy az új kormányelnök a „jog, törvény és igazság” hármas jelszavát nem kívánja írott malasztként tekintetni. Ezért elismerés neki!

Hisz hogyan esnék jól Magyarország miniszterelnökének székéből azt hallani, hogy a gyűlésezési jognak közgazgatási közegek által való megsértését elítéli és hogy a rendőri brutalitásokat nem védelmezi. Rég volt, mikor utoljára hallottunk onnan ilyen szavakat.

Legnagyobb külső hatást azonban a Lueger-ügyben adott válaszzsal ért el Széll Kálmán Ennek némi actualitást kölcsönözött Bécs polgármesterének az alsóausztriai tartománygyűlésen legújában ellenünk intézett támadása, a mire utalással az interpelláló Pichler Győző reflexiókat is kért erre nézve Széll Kálmántól. A miniszterelnök általános tetszésre a közben azzal válaszolt, hogy bizonyos egyének „üres puffogásait” állásához méltatlan dolog volna számba venni.

Hát hiszen a miniszterelnöki állás nézőpontjából tekintve a dolgot és az egyéni izlésre reflectálva, Széll Kálmán ebben körülbelül igaza van.

De az is igaz másfelől, hogy mindenki téved a helyzet megítélésében, a ki Lueger Károlyban csak Bécs polgármesterét látja, vagy pedig őt a tömegek egy részére a rendesnél különösebb hatást gyakorló szájas demagógnak tekint.

Nem . . . Lueger Károly lehet egy ravasz számítással saját egyéni érdekeit szolgáló politikus, de ma az osztrák politika minden actualitása benne összpontosul, benne találja incarnatióját, benne leli legpragnansabb kifejezését, valódi exponensét.

A borulás elemeivel telített Ausztriában ugyanis csak ő képvisel cohesionális elemeket. Az odaát uralkodó centrifugal törekvésekkel szemben az ő politikája a centripatal irányzatot fejezi ki.

Hisz ugyan mi lehet Ausztria közéletében olyan momentum, a mi egy-

ségbe hozza és nem ellentétekbe kergeti az ott mozaikszerűen elhelyezkedett népeket?!

A faji érzület, a nyelv, a történelmi hagyomány, a localis érdek mind szétválasztó elemek. Ezekkel szemben azonban összeforrasztó hatása van a vallási solidaritás és a magyarok ellen érzett közös animositás érzületeinek. Nős Lueger ezeket tette az ő politikája vezérmotívumává. Személyes tulajdonain kívül ebben van az ő politikájának ereje. Ez az ő nem mindennapi hatásának a titka.

És vajjon nem természetes-e, hogy midőn a hegemoniát elvesztett németeknek a helyzettel való elégedetlensége a „Los un Rom” jelszavában nyer kifejezést, még a dynasztia sem utasítja vissza Lueger politikáját, mely a „hitvédő” Ferdinándok és Lipótok hagyományainak szolgálatával, továbbfejlesztésével a dynasztikus érdeket látszik képviselni?

Anémeteknek a hegemoniával üzőtt visszaélései megérlelték oda át a szlávok federalisztikus törekvéseit.

Ezek erőteljes megnyilatkozása pedig felköltötte Ausztria németiségében a „Grosdeutschthum” ideáját, a mely még a hitfelekezeti ellentétet is elsimítani törekszik a hü katolikus Ausztria és a protestans németek között.

És ezzel szemben a „szép Károly” kibontja a birodalmi egység sárga-fekete zászlóját, s öntudatosan megconceptálja a speczialis osztrák-politikát, a mely, mint leglényegesebb alkotó elemeire, a dynastia hagyományaira, a hadsereg egységére és a klerus befolyására támaszkodik. Ezzel lesz ő Bécs polgármesteréből Ausztria államférfia és az átalakulási processzus fejlődésének arányaiban növekszik merészsége, melylyel ma már ellenünk akar *masirozni*.

Rosszul lát tehát, a kia luegeriust kicsinyeli.

Ausztriában nekünk barátunk nincsen, mert centralisták és federalisták, németek és szlávok, a „Los un Rom” hívei és e hithű katolikusok mind mi bennünk látják a saját törekvéseik akadályát, s emellett a közgazdasági ellentétek tíz évről tíz évre megújuló harczai is bő tápot adnak a kölcsönös ellenségeskedésnek. Így hát nem lehet feladatunk barátainká tenni az ausztriai népeket, de kötelességünk megismerni ellenségeinket.

És kötelességünk más valami is: Eltávolítani a magyar politikából minden

olyan elemet, a mi osztrák ellenségeink megerősítésére alkalmas lehet.

Ezért legsürgősebb feladatunk a faji, felekezeti és osztályérdekek ellentéteivel szemben ápolni és munkálni az egységes nemzeti állam és pedig jog-állam ideáját. Am ennek az ideának nemcsak a nemzetiségi extravagantiák és a felekezeti féltékenykedés állnak útjában. De sokkal inkább az a felfogás, a mely a magyar államiságot csak a belkormányzatban engedni kifejezésre jutni, de azon tul mindenütt a közös monarchia eszméjének köpenyébe takarja.

A luegerizmust pl. nem szitkolkal, nem is a különben megfélelő célra törekvő, de a czélon tuloni kancel paragrafus-féle rendelkezésekkel, hanem csak is öntudatos, erőteljes nemzeti politikával lehet közviszonyainkra gyakorolható káros hatásában semlegesítenek.

És alig van a politikával groteskebb látványossága annál, mint hogy ugyanazok, a kik Lueger egyes „Kraifausdruckjai” miatt a harangot minduntalan félreverik, másfelől nem lazítják, de erősödik a bennünket Ausztriához fűző ama kötelekeket, a melyek a magyar nemzeti állam testét állandóan guzsba szorítják.

Dr.

A kancel paragrafus.

— Jelenet a Házból. —

Rakovszky István: Ezt a szakaszt kakktojásként csempészték a Széll-kormány alá, azzal a nem mondom hazugsággal, de a tényekkel való kollízióval, hogy a kancel paragrafust a nemzeti párt akarja. Abból, hogy most a volt nemzeti párt tagjai hallgatnak arra a következtetésre jut, hogy a szabadelvű pártban a régi szellem megfogja az ujat. A függetlenségi párttal is van számadása. Ő nem osztja azt a nézetet, hogy a vallási gyűlölet az oka, a miért a függetlenségi párt támogatja ezt a szakaszt. De Kossuth Ferencnek atya iránti kötelessége volna azzal róni le háláját azok iránt a katolikus papok iránt, a kik 50 év előtt az ő atya szavára meghaltak, hogy tiltakozó szavát fölemelje e szakasz ellen.

A miniszterelnök urhoz is van szava. (Széll miniszterelnök a háta mögött lévő Radó Kálmánnal társalog. Szónok szünetet tart. Felkiáltások: Halljuk!) Megvárom, míg a miniszterelnök figyelmét nekem szentelheti.

Széll Kálmán miniszterelnök: Kérem, figyelek.

Rakovszky István: Ez csak is miniszterelnök ur rendkívüli képességeit bizonyítja, mert egyszerre figyelni és társalogni halandó em-

gondolkodás mélységéből könnyűszerrel napvilágra hozhatjuk ezt a sötétben is ragyogó fényű igazságot.

Ok és okozat és ismét ok és okozat és így tovább a végtelenig. Ez a játék ismétlődik meg a nagy természetben az időnek minden legkisebb részében. E felett nem is vitatkozunk most már. De minek is? Ugy is hiába való volna. A nagy természet egy nagy gépezet, s annak működését csakis az ok-törvény világosságánál érthetjük meg. Így van ez mindenben és mindenütt, a hol természet van. A természet pedig mindenütt ott van, felségesen nyújtzkodva térben és időben. Örökkévalóságban és térbeli végtelenségben érvényes tehát az ok-törvény is.

Behatoltam a gondolkodás mélységébe, s a mélységből kihoztam a drága követ: az ok-törvényt. Mit érek én ezzel az embernek világában? Miképp szolgáltatok igazságot a világnak? — Minden okokból történik. Semmi sem történik szabad akarattól. Ha az anya feláldozza gyermekéért életét, s ha a gonosz feketevér atya ellen tör, mindez nem szabad akarattól, hanem okokból történik. Érdem és büntetés nem ebbe a világba való, a hol minden okokból történik. De a büntetés is okokból, szükségszerűen történik. Mind igaz. Az örökbíró azonban nem ítéltet, nem büntethet, nem jutalmazhat ilyen emberi mérték szerint. Az örök bíró látja, tudja az ok-törvényt; őt nem kápráztathatja semmi.

Igy okoskodva, megvetve minden emberi tekintélyt, törvényt és társadalmat, önkénytelenül eszembe jut, hogy nem, nem igaz, a mit mondok. Van szabadság ebben a vi-

ber alig képes. Azt a kérést intézi a miniszterelnökhöz, tessék tisztá helyzetet teremteni. Vagy a Tisza-rendszer folytatása, vagy új rendszer. A szabadelvű pártnak azt mondja, hogy lesz még idő, a mikor folyamodni fognak ahhoz a szószerhez, a melyet most el akarnak némitani, ha majd a pánczélos kaszások ellen indul meg az izgatás. Határozati javaslatot nyújt be aziránt, hogy a 3. §. 9-ik pontja, a 170-ik és 171. §§. töröltsenek. (Helyeslés a néppárton.)

Elnök: Az ülést 5 perczre felfüggeszti. Szünet után.

Olay Lajos: Tisza esete bizonyítja, hogy Rómának még mindig nagy befolyása van a papságra. Tehát, ha Róma érdeke összeütközik az ország érdekével, a papság Rómával fog tartani.

Várossy Gyula: Ilyen papot nem ismerek, ez valótlanság!

Vihar.

Olay Lajos: Felhossa a Kossuth-gyalázó papok esetét. Csakis a kath. papok között vannak Kossuth-gyalázók: Lepsényi, Zimándi, Zelenyák, Reindl. (Hosszantartó nagy zaj a néppárton. Felkiáltások: Rágalom! Ez nem áll!)

Buzáth Ferencz: Nyolcezer katolikus pap van: miért hoz felegyeseket? (Nagy zaj és nyugtalanság balfelől.)

Rakovszky István: És kinek nevében beszél? Pártja nevében?

Olay Lajos: A magam nevében! (Zaj.)

Rakovszky István: És a Bánffyban? Hol van Bánffy? (Folytonos zaj és nyugtalanság a baloldalon.)

Várossy Gyula: Bánffy csatlósa vagy! Olay Lajos: Czoki! Czoki! (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Felkiáltások a baloldalon: Rendre! Rendre!)

Rakovszky István: A házszabályokhoz kérek szót! (Derültség és felkiáltások jobbfelől: Nem lehet! Ez most nem obstrukció! Folytonos zaj és nyugtalanság a baloldalon.)

Várossy Gyula: Hát azt mondta az az ur, hogy czoki? (Zajos rendre! rendre! kiáltások balfelől. Nagy zaj.)

Elnök: (Csenget.) Csendet kérek. (Nyugtalanság a baloldalon. Felkiáltások ugyanott: Miért nem utasítja rendre! Micsoda elnöki erőszakoskodások? Nagy zaj! Halljuk! Halljuk!)

Olay Lajos! Szavamnak ura vagyok! Meszlényi Pál: Ur? Parasz! (Ugy van! balfelől.)

Olay Lajos: A t. képviselő ur nekem azt mondta, hogy én a Bánffy pénzén jöttem be a házba.

Várossy Gyula: Bánffy csatlósa vagy!

Olay Lajos: Azt hiszem, van jogom az ilyen komisz támadást méltóan visszautasítani. (Élnék helyeslés a szélsőbaloldalon és a jobboldalon. Nagy zaj balfelől. Elnök csenget.) Én példákat hoztam fel. Kossuth Lajos emléket senki sem gyalázza meg, de meggyalázzák a katolikus papok. Igaz, van köztük sok hazafias lelkes is, de én megneveztem az ellenkezőket: Zelenyákat, Zimándit, Reindlt és Lepsényit. (Folytonos nagy zaj a baloldalon. Halljuk! Halljuk! Felkiáltások balfelől:

Ime ez a kancel-paragrafus! Hosszantartó nagy zaj.)

Kálmán Károly: Nem szabad, nem lehet beszélnie!

Olay Lajos: T. Ház! Én azt hiszem, hogy én a tiszta igazságot... (Nagy zaj!)

Kálmán Károly: Ki vele! Ne beszéljen! (Nagy-zaj.)

Elnök: Kálmán Károly képviselő urat rendreutasítom!

Várossy Gyula: Hát ez a szó, hogy czoki?

Buzáth Ferencz: Elhangozhatik ez a szó a képviselőházban rendreutasítás nélkül? (Nagy zaj és nyugtalanság balfelől.)

Várossy Gyula: Akkor hát tiltakozom a jó izlés nevében ezen szó ellen, hogy „czoki” (Nagy zaj balfelől. Derültség a jobboldalon.)

Major Ferencz: Perczel Béni ezt szereti, neki ez tetszik. (Nagy zaj. Felkiáltások balfelől: Rendre kell utasítani! Félkiáltások a szélsőbaloldalon: Ki kell hallgatni! Nagy zaj. Elnök csenget. Halljuk! Halljuk!)

Kálmán Károly: Nem lehet meghallgatni! Nem beszélhet! (Folytonos zaj balfelől. Félkiáltások a jobboldalon: Halljuk az elnököt!)

Elnök: Ha hallottam volna, hogy a szónok valakit inzultált, bizonyára rendreutasítottam volna! Kérek tehát csendet, hogy a szónokot hallgassam.

Várossy Gyula: Tessék rendreutasítani! Azt mondta: „Czoki.” (Felkiáltások a baloldalon: Rendre! Rendre! A házszabályokhoz kérek szót!)

Elnök: Meg fogom nézni a gyorsírói jegyzeteket s ha a szónok valami nagy sértést mondott; rendre fogom utasítani. (Folytonos nagy zaj balfelől.) Kérek csendet!

Olay Lajos: Nem tagadom, hogy mikor Várossy képviselő ur avval gyanúsított, hogy én Bánffy-huszár vagyok és Bánffy pénzen választott képviselője vagyok . . . Várossy Gyula: Nem ezt mondtam . . .

Olay Lajos: . . . Ilyen valamit hallottam, én erre azt a szót használtam, a mit Várossy képviselő ur mond: „czoki!” (Nagy zaj balfelől. Derültség jobbfelől. Egy hang balfelől: Mást is mondott. Felkiáltások a baloldal hátsó padjain: Ki vele! Nagy zaj.)

Elnök: (Folyton csenget.) Azt kívánják, hogy egyenkint rendreutasítsam önöket? Miután egy értesültem, hogy a szónok ezt a kifejezést használta, a mi pedig nem parlamentaris, ezennel rendreutasítom.

Rakovszky István: (Közbeszól.) Olay Lajos: Hazudik Rakovszky ur! (Nagy zaj balfelől.)

Elnök: Rakovszky képviselő ur ne zavarja a szónokot! Ha az urak folyton kiabálnak, nem fogok semmit hallani, már rendreutasítottam a szónokot!

Olay Lajos: Tiltakozik az ellen, hogy avval gyanúsítsák, hogy az összes papságot bántotta volna; sőt ellenkezőleg, elismerem, hogy a r. kath. egyházban igen sokan és nagy többségükben, hazafiasak; ezt 48-ban meg is mutatták igen sokan. (Nagy zaj balfelől.)

Ismerleti ezután Bánffival való viszonyát. Bánffy politikailag mindig veszedelmesnek

nagy gépezet mekhánizmusa folytán ilyeneknek kell lennetek. Talán elősegítitek a mindenségnek tisztulási processzusát.

Leesett a nagy mindenség életéről a fátyol. Látom a nagy mindenség szívverését s elmerülök e titokzatos, nagyszerű panoráma szemléletébe. Látom a mindenség életét, de nem tudom, miért, mi ezelől él?

Bárdány Gerő.

Az én gyermekeim.

— Sverdna Károlytól. —

Az „Ellenzék” részére fordította: AMICA.

VI.

(Folytatás.)

(17.)

Az ég áldja meg a porát is!

A fiam megveregette a vállamat oly gyöngéd érintéssel, a hogy én tevém és azt mondá —

— Látom. Az elég rossz volt, de ez sokkal rosszabb!

Bátyám nem látta azt az embert. Én mondom magának, hogy az öreg — öregebb az atyjánál.

Csak gondoljon reá, hogy az a szép, fiatal és kedves teremtes, egy olyan embernek adja át magát! Mit gondolhatnak a hozzá tartozói, hogy ezt megengedik?

Ekkor izgatottan kezdett a szobában le s fel járkálni.

— Hiszen erre még gondolni is borzasztó — folytatá. Ha más valaki volna — valaki a kit ő szeretne, akkor eltudnám viselni. De így —

Elhallgatott, vadul nevetve fel. Teo bácsi, jobb lesz, ha elmegyek valamerre, a hol ezt

AZ „ELLENZÉK” TÁRGYÁJA.

1899. Május 2

Gondolatrapszódia.

Igazságszolgáltatás.

Igazságot szolgáltatok a világnak. Megvagasztalom a vigaszra szorulókat s boldoggá teszem a boldogokat. Vagy talán ez nem lesz igazságszolgáltatás? Lehet, hogy nem ilyennek képzei azt csapongó képzelő tehetőségünk. De bizonyos, hogy ez az igazságszolgáltatás van meg a világ minden dalgában. Bizonyos, hogy a mindenség dolgaiból csak ezeket a sokszor erkölcsi valónk ellen támadó igazságelveket kapjuk.

A gondolkodás mélységéből és jellemünk rejtekeiből: két ágra szakadt belső valónk legféltettebb kincseiből építem meg magamnak a valóság világát. Színfal, rizspor, imponálni akaró kothurnus és tetszelgő szokus ne kísértsetek! Megakarom látni a valóvilágot a maga meztelenségében; akarom látni az igazságot glória fényben. De hátha elmarad a glóriafény? Hátha az igazság megdermeszti lelkemet, testemet? Hátha esalódom az igazságban? Mit teszek, ha elnémit, elpusztít, kiégeti lelkemet az, a minek képe éltette vágyódó lelkemet? Mit fogok majd tenni, ha nem tudom megvigasztalni a vigaszra szorulókat s még a boldogokat is megfosztom boldogságuktól? Igazságot szolgáltatok a világnak.

* * *

tartotta. Az obstrukciót azért ellenezte, mert az országot feltette az abszolutizmustól. A kuriai bíraskodásról szóló javaslatot csak úgy fogadja el, ha a 170. §. benne marad. (Helyeslés jobbfelől.)

Rakovszky István: Az előttem szólott képviselő ur háromszor azt mondta nekem, hogy én hazudtam. Én nem szoktam itt a Ház előtt hazudni, azt rámm nem bizonyította senki és szokásom sértéseket el nem tűrni. Ez alkalommal fogadja a legmélyebb köszönetemet ezen megtisztelésért, a melyben részesített Olay Lajos ur. (Mozgás a jobb oldalon.)

Villamos vasutak.

Kolozsvár, május 1.

Most, hogy a mi közúti vasutunkat villamossá akarják átváltoztatni, érdemesnek tartjuk a villamos vasutakról olvasó közönségünknek egyetnást elmondani.

Ezelőtt 18 évvel létesítette Siemens és Halske electrotechnikai cég az első áramvezetésekkel ellátott villamos vasutat. 1890 évben az észak-amerikai Egyesült-Államokban már 277 társaságnak 3.400 kilométer kiterjedésű vonalain 3391 kocsija közlekedett villamos erővel.

Ma már Európának minden nagyobb városában a közúti vasutakat elektromos vasutakká kezdik átalakítani, sőt a vicinális vonalakon is mind nagyobb tért kezdenek hódítani. Budapestnek összes közúti vasutjait villamos erő hajtja.

Baross Gábor halála előtt való évében komolyan foglalkozott a Budapest és Bécs között létesítendő villamos vasutal, a mi könnyen megérthető ha elgondoljuk, hogy egy villamos lokomotív óránkint 150 kilométeres pályát képes befutni. A mostani gyorsvonatu lokomotívjainkat csupán fél ilyen gyorsaságra lehet erősíteni. Ennek oka abban keresendő, hogy a rázkodtatásokat és a holtmozgásokat melyekkel egy nagy sebességgel haladó lokomotívnek meg kell küzdeni, lerontani teljes lehetetlen, de arra sem lehet gondolni, hogy a sinek súlyát, s így a pálya ellentállói erejét egész a végtelenségig fokozzuk.

Más a helyzet az elektromos lokomotív-nél, melynek egyensúlya teljesen biztos, a mozgató motornak nincs excentrikusan forgó része. A rázkodtatások tehát a gyakorlatban csaknem teljesen elenyésznek és mi sem akadályozza meg, hogy a jelenlegi normális pályákon a legrendkívülbb sebességet ériék el, ugyanazon sineken, melyek gyorsvonatu lokomotívjaink alatt csak úgy gőnyednek.

Az elektromos munkaátvitel tehát igen jól érvényesül a villamos vasutakban, melyeknek 4 fő csoportját különböztetik meg u. m. nagy sebességű, vagyis távolsági, fogaskerekű, helyi érdekű, végre városi vagy közúti villamos vasutak. A villamos közúti vasutak építésénél lehetőleg arra vigyáznak, hogy a város közepe táján állítsák fel az áramfejlesztő telepet.

A telep dinamógépjéből a villamos áram közvetlenül a pálya mentén haladó földfeletti vagy földalatti vezetékek jut. A vezetékekből az áramot a kocszi motorjához fix összeköttetés alapján nem lehet vezetni, mert a kocsik a pályán tova mozognak. Gondoskodni kellett tehát a vezetékekhez sűrűlő, vagy is csuszó vagy forgó érintkezésről. Ilyenformán a villamos erő a kocsik motorjain keresztül ömlik,

— akár mint a turbinán a víz — a motort forgatni kezdi.

A motor a kocszi tengelyével rendszerint láncos kerékekkel lévén összekötve, — akár mint a kerékpárok láncos áttétele — a kocsit utnak indítja.

A villamos vasutaknak legelterjedtebb áramvezető rendszere az, mikor az áramot földfeletti vezetékekből indítják a kocszi motorjába, az áram a motoron átömölve a sineken, jobban mondva a földön keresztül jut vissza az áramfejlesztőbe, — a dinamo gépbe.

Kolozsvárt a közúti vasut társaság, földfeletti vezetékes villamos vasutát akarja átalakítani a jelenlegi otromba gőzösté. És pedig úgy, hogy a pálya mentén lehetőleg a két sinszál közepe felett vastag rézdrótot feszítenek ki. A kifeszítés módja szűkebb utca-úton, mint a b. hidutezában úgy történik, hogy az utca két áttellenében való házai közé aczél sodronyt feszítenek keresztbe, erre erősítik az áramvezető rézdrótot, rendszerint porcellán szigetelők segítségével. Főterünkön és tágasabb utcáinkon azonban oszlopokat kell felállítani és ezekre erősíteni az áramvezeteket.

A mi leendő földfeletti vezetékes közutunkon tehát az áram a következő képen jut a kocszi motorjába. A kocszi tetejéről egy kengyelbe végződő rud nyúlik fel az áramvezetékhez, a kengyel hozzá sűrűlő a felső vezetékekhez az áramot átveszi, mely a rud oldalához erősített és szigetelt vezetón a motor pozitív kékjéhez árad. Az áram a motoron keresztül járva, a negatív kékén ismét kijut, ez a kefe rézdróttal a kocszi vas alzatával van összekötve, úgy hogy az áram a kocszi alzatán s az ezzel fémileg össze-kötött csapágyon és a kerékeken a velők állandóan érintkező sinekbe jut, melyeken az áram-fejlesztő telepre visszaömlik.

E visszavezetés tehát némileg földvezetékeknek is tekinthető, mert a sinek szigetelés nélkül, a szokásos módon vannak lerakva, tehát a földdel közvetlenül érintkeznek. Hogy a sinek még jobban földvezetéknek képezhesenek, bizonyos távolságokban — ép úgy, mint a táviridáknál — földvezeték van e sinekhez erősítve. Vagy is a sinek aljától függőlegesen lefelé addig ásnak mondjuk egy kut szerű üreget, míg a talaj vizet megközelítik, ezen vízenyős talajban fektetnek egy réztáblát, melynek folytatása erős réz vagy vas pálcza, ez felér a sináljáig és itt a sinhez van forrasztva. A kutszerű nyílást természetesen beföldelik, hogy a bevezető fém pálcza is minél nagyobb felülettel érintkezzék a földdel — ez a földvezeték.

Könnyen azt hihetnők, hogy ha a sinekben ilyen nagy áramot vezetünk, veszélyes lehet a sinnel valamely módon érintkezni. Ez téves felfogás, mert villamos ütés csak akkor érhetne, ha a sineket és a felső vezetéket egyidejűleg megérintenők, minek lehetősége kizártnak tekinthető, hiszen a felső vezetékek 5—6 meter magasban van kifeszítve.

Ha valaki rossz szándékból hosszú vas pálczával a felső vezetéket, másik pálczával a sint érintenő, még akkor is egy hatalmas rázással és a kezeknek megégésével be kelene hogy érje, de agyon semmiki sem ütne, mert nagy feszültségű áramot már technikai okokból sem alkalmaznak a villamos közúti berendezéseknél.

A kocsik villamos motorjait rendszerint 15—20 lóerőre készítik lehetőleg arra vigyáz-

mélyéből sajnáltam a gyereket és Jackot, de azért irtam, mert Penelop határozottan megtagadta azt tenni.

A levelemben tudattam vele, hogy Jack egy időre elmegy hazulról és tündömet rajta, ha vajjon gyantija e a fiam távozásának az okát. — A válaszában még távolról sem említette a férjhezmenetelét; de Jackot sem említette. Csudálkoztam rajta. Hogy ő közönyös kezdjen lenni irántunk, azt én nem tudtam és nem akarom elhinni.

Szeptember utolsó napja. — Éppen egy éve, hogy ötlet elvezítettük. Erről gondolkoztam, midőn Penelop a szobába jött. Nem szólottam hozzá és ő egy pár pillanat múlva azt kérdezte tőlem, hogy miről gondolkozom.

— Penelop, éppen ma egy éve, hogy a leányunkat elvesztettük, — válaszolám, gondolatomat fenhangoz kimondva, a testvéremmel szembe mindig ez volt a legbiztosabb rendszer.

— Nos, hát aztán? kérdé nyersen.

Az utóbbi időben ez a tárgy mindig indulatba hozta.

— Nekem olyan érzetem van, mintha ma látnunk kellene azt a gyermeket, — mondtam.

— Sokkal jobb volna, ha ilyenféle boldogságokat nem vennél a fejedbe, válaszolt Penelop csipősen. Rozamond kisasszonynak kisebb gondja is nagyobb annál, mint hogy velünk törődjék, bálokkal, estélyekkel és a fanguru urakkal van elfoglalva.

E szavak után ismét kiment.

Sóhajtottam, midőn becsapta maga után az ajtót és aztán lassan megkezdtem a pipátam tölteni, mert a helyett, hogy a délelőtti dohányzásomhoz láttam volna, gondolataimba voltam merülve.

Ekkor a kert ajtajának a kilincsét hallottam megzörreni, — oda néztem és az ő gyufát a szőnyegre ejtettem és arra a kis

nak az elhelyezésükkel, hogy a kocszi alzatában kis helyre szerelhetők legyenek a hely megtakarítása végett.

Kanyarulatoknál, erősebb emelkedéseknél a motor rövidebb időre képes kétszeres erővel is működni. Huzamosabb időre azonban e túl megterhelés veszélyével jár, mert a motor kennelegedik annyira, hogy a kocsit is meggyújthatja. Ilyen kocszi gyűlések Budapesten kivált a nagy köruton nem tartoznak a legkritikább esetekhez.

A villamos kocsik nagy előnye a mostani gőzösről föltött, hogy büzt, füstöt és gőzt nem terjesztenek, sokkal kevesebb zajjal futnak, kazán robbanástól nem lehet tartani. Főleg közbiztonsági tekintetből nagyon előnyös, mert a normális sebességgel haladó kocsit bármely pillanatban lehet fékezni, melyhez elegendő egy ember — kocszi-vezető — gyakoroltsága, kinek már a kocszi előlészén való állás foglalása olya, hogy mindkét sint közvetlen a kocszi elejétől látja.

Jelenlegi gőzösről a gépész figyelmét a sok mindenféle fesszmérő, vízmérő, csap, forgattyú és emeltyű annyira igénybe veszi, hogy alig várható tőle a pálya állandó éber figyelése. Ha veszélyt lát akkor is a nagy tehetetlen tömegű lokomotívot alig képes kellő időben fékezni. Elég szomorú példa szól ezen állítás igazolására.

Másképp van a villamos kocsinál, hol a gépész teljes figyelmét a pályatestre fordíthatja, nem lévén egyébbel dolga, mint két emeltyűvel, melyek ugy vannak elhelyezve, hogy a gépész kezei állandóan rajtuk állhat. Minden különösebb erőltetés nélkül, egyik emeltyűvel az áramot becsátja a kocszi motorjába, — ha szükséges ellenáramot, mely a kocsit hátrafelé hajtja — a másik emeltyű a fékezősro szolgál.

Hogy emberek elgázolásának elejét vegyék, a villamos kocszi mindkét végén vízszintes tengely körül mozgó és erős csavart rugókkal tartott védő rács van, mely a sínparhhoz igen közel ér. Ha ez a védő készülek valami akadályba ütközik, ez a rugók hatása ellenében a rácsot annyira lebuktatja, hogy a kausukos szegélye az ut szintjét azonnal megfekszi, mialatt a beleütközött akadályt oldat kitolja.

A földalatti vezetékes rendszerrel épült elektromos vasutat Kolozsvárt a rossz kövezetű, sáros vagy poros utcák miatt nem lehet kívánni sem. Különben is az e fajta építkezés rendkívüli költségekkel jár. A hogy hazánk más vidéki és a legtöbb külföldi városoknak beválk a felső vezetéktű villamos vasut, úgy mi a kolozsvári viszonyok szerint örömmel várhatjuk.

Tanügy.

Felvétel a tanítóképzőbe. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter a kolozsvári m. kir. állami tanítóképző intézetbe való felvételre és az internátusban 1899—1900 iskolai évre üresedésbe jövő ingyen és kedvezményes helyekre pályázatot hirdet.

A tanítóképző-intézet I-ső osztályába belépni kívánó növendékek vagy felvételi vizsgálatnak kell magát alávetnie, vagy nyilvános iskolai bizonyítványt köteles előmutatni. A felvétel és segélyezés iránt benyújtandó 50 krajczáros bélyeggel ellátott folyamodványhoz a következő okmányok csatolandók eredetiben:

1. Iskolai bizonyítvány arról, hogy a

alakra bámultam, a ki a virág ágyaim között levő uton gyorsan közeledett. — Előérzetem nem esalt meg; ez Rozamond volt.

Kinyitottam az üveg ajtót és a verendára léptem, még mindig reá bámulva, mert nem hasonlított ahhoz a leányhoz, a ki utolsó látogatásakor a térdeimre hajtva a fejét, keservesen zokogott és azt kívánta, hogy bár meg volna halva. — Most nem volt drága kék selyem ruhába öltözve, ugyan azt az egyszerű rózsaszín ruhát viselte, mely azon a napon volt rajta, midőn elment, rögtön megösmertem és ugyan az a szalma kalap volt a fején. Egyenesen jött még egy pár lépésnyire volt tőlem, ekkor megállott és az arczomba nézett.

— Bátyám, — monda, két kis reszkető kezét a mellemre téve, — vissza jöttem magához!

— Drága gyermekem, isten hozott! — kiáltám, s midő csudálkozásomból kissé magamhoz tértem, megcsókoltam. Ha elgondolom, hogy éppen most jöttél!

Tudod-e, hogy csak öt percczel ezelőtt mondtam volt Penelop nénédnek azt az előérzetemet, hogy te ma ide fogsz jönni és meglátogatás bennünket? —

— Teo bácsi, maga nem érti. — Drága öregem, én úgy jöttem vissza, hogy mindig itt maradjak — az az elfogadnak. Nekem nincs más otthonom.

— Édes gyermekem — és bevontam ötöt a szobába. Nem értelek — az atyád —

— Az atyámnak nem kellet többé. El vagyok a háztól külvire. Az az — kissé fékezte magát — az az, eljöttem és soha sem megyek vissza. Itt maradhatok?

— Szerelmem, ezt felesleges volt tőlem kérdezni.

(Polytatása következők.)

folyamodó a gymnásium vagy a realiskola, vagy a polgári iskola IV. osztályát, vagy a felső népiskola II. osztályát legalább is elégséges sikerrel végezte.

A felvételi vizsgálatra jelentkezők legújabbban kiérdemelt iskolai bizonyítványukat csatolják.

2. Születési bizonyítvány.

3. Orvosi bizonyítvány.

4. Hiteles községi bizonyítvány a család fő polgári állásáról, a szülők vagyoni állapotáról.

5. Községi vagy más egyéb hivatalos bizonyítvány a családtagok számáról, ezek életkoráról.

A felvételi vizsgálatok iránti folyamodványok a tanítóképző-intézet igazgató tanácsához czímezendők és folyó évi május 31-éig az alulírott igazgatónál nyújtandók be.

A felvételi vizsgálatok június 30-án d. u. 8 órakor tartanak meg.

A tanítóképző-intézet 80 növendék számára berendezett internátus van egybekapcsolva, melyben szegény sorsu jó magaviseletű és szorgalmas növendékek tanítók képzetésük egész tartalmára államsegélyben részesülnek.

A jövő 1899—1900-iki iskolai évre az első osztályba felvehető 15 bejáró és husz bennlakó, összesen 35 növendék. A 15 bejáró növendék közül négy havonként 5 forint, 2 pedig havonként 10 ft készpénz kedvezményben részesül.

A 20 bennlakó növendék közül 5 teljesen ingyenes ellátásban részesül. Ugyanígyen elátásra felvételt 5 növendék havonként 7 ft befizetéssel, 5 növendék havonként 5 ft befizetéssel és 5 növendék havonként 3 ft befizetéssel. A II-ik, III-ik és IV-ik osztályban megüresedő kedvezményes helyek a megfelelő alsóbb osztályból fellépő növendékek számára tartatlak fönn.

Bővebb felvilágosítást az intézet igazgatósága ad.

Az apahidai állami iskola igazgatósága a jeles tanulók erkölcsi és szellemi érdemeinek elismerése és megjutalmazása czéljából jutalomkönyvek vásárlására gyűjtést indított, melynek a következő szép eredménye lett:

Páljános Zsigmond 4 ft. N. N. 2 ft. Orosz Endre 1 ft. Özv. Veinbergerné 20 kr. Kecskés Péter 50 kr. Moga Elisae 50 kr. Klein Farkas 50 kr. Hanko Veres K. 1 ft. Pavlik Sándor 1 ft. Lészai Ferenc 2 ft. Dr. Gspan Károly 1 ft. Duszárdi Antal 20 kr. Kálmánovics Samu 50 kr. Papp Miklós 50 kr. Pál Feivis 1 ft. Linger József 50 kr. Kovács Béla 50 kr. Mátyás István 20 kr. Németh Antal 50 kr. N. N. 30 kr. Moldován Dani 1 ft. Török Árpád 50 kr. Dlakik István 1 ft. Kályn Leibis 10 kr. Mujka Klária 50 kr. Tóth Ferenc 50 kr. Pápai Albert 50 kr. Összesen: 22 ft.

Fogadják a nemes szívű adakozók iskolánk Igazg. és tanítványaink halálját és őszinte köszönetét.

Apahidán, 1899. IV. 30-án.

Az apahidai áll. ell. isk. Igazg.

Sport.

Kolozsvár, máj. 2.

Foot-ball játék. „Ép testben lakik ép lélek” azt mondja a közmondás. S e mondásban nagy igazság rejlik. Igaz ugyan, hogy nem egyszer látunk az életben oly egyént, ki gyenge, egészségtelen testalkata dacára is kiváló szellemi tehetséggel van megáldva, úgy, hogy valóságos genie, de ez csak kivétel és ép e kivétel erősíti meg a szabályt. Ell kell ismernünk, hogy a test tagjainak, a tagok izmainak fejlesztésére jótékony és előnyös hatással vannak az egyes sportnemek, de mindenesetre csak úgy, hogy azokat rendszeresen üzzük s bennük mértéket is tartunk. Számos példa bizonyítja, hogy mindazok, kik túlságba vitték egyik vagy másik sportnem üzését, nem hogy egészségüknek használtak volna, de ártottak, sőt életükkel is lakoltak.

A test fejlesztésére, edzésre, aczélozására azok a sportnemek vannak jótékony hatással, melyek a testet nem egyoldaluan fejlesztik, hanem minden tagnak, minden izomnak a működését megkínálják. Ilyen sportok közé tartozik a Foot-ball játék is, vagy a labdarúgás. A Foot-ball mach már a spártaik előtt ismeretes volt. Ujabbban nagy előszeretettel üzik az angolok, de nálunk is kezd mind nagyobb és nagyobb tért hódítani. Két éve, hogy Budapesten megalakult az első Foot-ball klub s ma már a pestiek mérközésére többen rándulnak be külföldről is. A régi magyarok előtt sem volt különben ismeretlen a sportnak e neve, mint Vajda Gyula dr. művelődés történetéből olvashatjuk.

Kolozsvárt az egyes intézetek ifjai üzik e sportot, főképen pedig felkarolták az egyetemi hallgatók, ki a tegnapielőt délután tartották második mérközésüket a Hója erdő alatt. Vermes Lajos vivőmester és Gabányi Imre tanár szakszertien rendezték a játékot, melynek nagyon szép idő kedvezett s melyet a közönség köréből igen sok érdeklődő nagy élvezettel és gyönyörűséggel nézett végig. Ezután minden vasárnap lesz Foot-ball mérközés. Hiszszük, hogy Kolozsvár sport kedvelői is érdeklődni fognak e játék iránt. Budapesten a télen, a műegyetemiek csikorgó hidegben rendeztek Foot-ball mérközést. A koresolázó közönség erről értesülven, felhagyott a koresolázással s nagy élvezettel gyönyörködött a műegyetemiek játékában.

Bíró Lajos.

Vasárnap délután az Erdélyi Kárpát Egyesület kerékpáros vezérsztyála a Hideg-Szamos kiesvölgyébe akart kirándulni, azonban a kirándulás meghiúsult, mert az elhőkéség a déli órákban támadt hatalmas vihar miatt a kirándulást jelző lohogókat bevonat-ta. Lobogó jelzés nélkül is, mivel d. u. 2 órára az idő kiderült, 12 tag gyülekezett az E. K. E. főútkári hivatala előtt. Erre Kovács Géza oszt. elnök, tekintettel a gyalui hava-

sokat borító gyanus fellegekre, megváltóztatta a kirándulás irányát és a déli esőtől pormentessé és aszfalt simaságúvá lett apahidai utvonalon kedvező hát széllel Zsukra (21 km.) vezetve a társaságot. Zsukról a szépen viruló természetben való gyönyörködéstől és az ozondus levegőtől itasulva, a szamovölgyén ritkás számba menő szélesendben esti fél 7 órára érkezett vissza a társaság Kolozsvárra.

Abrudbánya város a bukás szélén.

A hajdani gazdag s századokon keresztül a havasvidék központján, a magyarságot képviselő, rendezett tanácsú városkáról rossz hírek érkeznek. Nem tudjuk megfelelnek-e a valónak, s így alkalmat akarunk adni a város intézőinek arra, hogy nyilatkozatukkal a dolgokat más színben tünthessék fel. A közvetve hallott híreket így egyfelől az ő érdekükben; de másfelől a városi polgárok öntudatra ébresztése érdekében is csak röviden regisztráljuk. Fenntartjuk magunkat azonban, hogy bővebben is esetleges nyilatkozat után e város miseriáiról az ottani magyarság érdekében elmondjunk egyetnást. Jelesezen azt halljuk, hogy a minden számíttást nélkülöző gazdálkodás több, mintegy százhatvanezer ft adósságba vitte a várost. Kérdezzük igaz-e ez?

Igaz-e az, hogy az államkincstár követele, adó illeték, de főképen be nem fizetett regále haszonbérékben több, mint 12.000 forint?

Igaz-e az, hogy a városi tisztviselők által teremtet nyugdíjalap a tisztviselők megkérdőztetése nélkül el lett költve? Hogy a szegény és más alapok, letéthez helyezett pénzek szintén mint terhek nehezednek a városra?

Igaz-e az, hogy a hivatalos utazások összege tíz év alatt kitesz 5000 ftot s mi haszna volt ebből a városnak?

Igaz-e az, hogy most a regale-kötvények eladás végett a piacra vitetnek? stb.

Ha ezek igazak, kérdjük Alsóféhérvármegye törvényhatóságát, miért nem használja fel minden erejét arra, hogy azok, a kik a bukás szélére vezették ezt a jó hírű városkát, kérdőre vonassanak? Nem veszi-e észre a törvényhatóság, hogy ott a románság aknamunkát végez s czélja nem más, mint az, hogy a bukás bekövetkeztével nagyközséggé változtassa a rendezett tanácsú várost?

Es kérdezzük az ottani három magyar egyház lelkeszeit, mint a kiknek ezekről tudomásuknak kell lenni, miért nem emelik fel szavukat, miért nem tesznek meg minket arra, hogy a magyarság e végvárában a magyar-állami eszme biztosítsassék? Hogy híveik jóllétte fentartassék? Ők ott nemcsak a hitnek, a magyar szellemnek is apostolai. — Őket népeik bukása felelősséggel terheli.

Reméljük ezekre a kérdésekre feleletet kapunk a hatóságtól, de feleletet kapunk a magyar lelkesektől is, a kik a vádat elhárítandó — nem késnek a város megmentésére velünk kezét fogni.

Es reméljük, hogy a törvényhatóság is melyben fog betekinteni az ottani dolgokba s felelősségre vonja nemcsak az intézőket, de magát a képviselő testületet is.

Egyleti élet.

Az Erdélyi Múzeum Egylet igazgató választmánya május havi ülését a szokásos első szerdai nap helyett a hónap második szerdai napján (10-én) fogja megtartani.

Mulatság.

Vasárnap április 30-án Major József tánczenitő a Fröbel-kert összes helyiségeiben mulatságot rendezett. Nagyon meglátszott Major tanítványain a mindenféle táncokban való ügyesség. Major méltán érdemelheti ezért a közönség elismerését. A buzgó háziasszony, Pappné Löw Leontin urnő, mindenben igyekezett a vig társaságnak minél kellemesebbé tenni a mulatságot. A mulatság lefolyása nagyon szép volt; a négyesre 36 pár állott fel. E fel utánig tartott a tánc, melynek végeztével a jökevdű társaság nem akart eloszlani, hanem társaságilokokat rendeztek. Major József végre tanítványainak saját arczképét ajándékozta emléktűl.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 2.

Május 1-ével

uj előfizetést nyitottunk.

Kérjük az előfizetések gyors megújítását, hogy a lap szétküldésében *fennakadás ne álljon be.*

Előfizetési feltételeink:

Egy negyed évre 4 ft

Egy hóra 1 ft 50 kr.

Elő lehet fizetni bármely naptól kezdve.

Hirdetések.

Pályázat segédtanítói állásra.

Kolozsvár sz. kir. város milleniumi elemi iskolájához egy segédtanítói állás szerveztetett.

Ezen állás 500 frt azaz ötszáz o. é. frt fizetéssel és 100 frt azaz száz o. é. frt lakáspénzzel van javadalmazva.

Pályázhatnak okleveles tanítónők.

A pályázathoz mellékelendő az oklevél, korosztály, s ha az illető más hasonló intézményben működött, működési bizonyítvány.

A megválasztott segédtanítónak egy évi sikeres működés után véglegesítéséről lesz joga kérelmezni.

Az állomás 1899 évi szeptember 1-én lesz elfoglalandó.

A folyamodványokat alóírt elnökhöz (Belközép-utca 4. szám emelet) folyó évi május 31-ig kell beadni.

Kolozsvárt, 1899 május 1.

899. 1—3

Dobál Antal,
felügyelő bizottsági elnök.

Elek Gyula,
felügyelő bizottsági jegyző.

57—899.

898. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közli, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1898. évi 7123. számú végzése folytán dr. Bernáth Albert ügyvéd által képviselt Szenes Károly felperes részére Lövi Rudolf és Lövi Rudolfiné, Becker Dávid és Becker Dávidné alperesek ellen 275 forint követelés és járuléka erejéig elrendelt költésért végrehajtás folytán alperestől mult évi november hó 26. napján lefoglalt 753 frtra becsült ingóságokra, a Kolozsvár városi kir. járásbíróház VII. 632. — 899. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az alperesek lakásán Nagy utca 28-ik szám és a Széchenyitér 30. számú házban leendő megtartására határidőül 1899. évi május hó 8-ik napján dé. 9 órája tűztetik ki, mikor a bírósággal lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legelőbbet igérőknek — készpénzfizetés mellett — széleskészen beárón alul is elfognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az előírt végzés ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, a menyében részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, előbbeségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert — különben csak a vételár fölsőlegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsvárt, 1899 ápril. hó 25. napján.

Pap Jenő
kir. bírósági végrehajtó.

Két megbízható egyén,

mint könyv-kézbesítő, fix fizetéssel alkalmazást nyerhet

THALER RUDOLF könyvkereskedőnél

Wassellányi-utca 3.

396 1—1

ERZSÉBET KÁVEHÁZ.

Kávéházamat a kor minden igényeinek megfelelőleg

Kornis-utca és Wessellányi Miklós-utca sarkán rendeztem be.

Kérem a n. é. közönséget kávéházamat a mely minden igényeket kielégít, pártolni szíveskedjék.

380. 4—6.

Tisztelettel
A b é r l ő.

Ügyes, fiatal házi szolgál,

ki kertészethez is jól ért, alkalmazást nyer.

Bizonyítványokkal felszerelt írásbeli ajánlatok, melyben a kor is tevékenítő küldendő a

Kis-sebesi gránitkőb. részv. társasághoz

397 1—2

Kis-Sebes. (Kolozs megye)

Káhán Nátán Samu

szesz nagykereskedő, likör- és rumgyáros a Temesvári „Gyártelep” sörfőzdéjének erdélyrészi főraktára

Kolozsvárt, Belközép-utca 21. szám.

Telefon 77. szám

A városi pótadó bérletében történt bérlet változás következtében, köteles-égemnek tartom az italmérő urakat minden félreértés kikerülése végett tisztelettel tudatni, miszerint a már 7 év óta Belközép-utca 21. szám alatt fenálló

szesz nagykereskedést, likör- és rum-gyárt

jóval megnagyobbítva továbbra is fentartom, a hol is a szesz és édesített italok megadózva lesznek kiszolgálva, úgy, hogy t. vevőimnek az italok megadózásával semmi dolgom nem lesz, valamint ezen megadóztatás, illetve kiszolgálás eltekintve a mennyiség nagyságára a legkisebb mennyiségtől a legnagyobbig fog eszközöltetni, a már ismert kitűnő minőségben és szolid árak mellett.

Hogy igen tisztelt vevőimet mindenféle italokkal elláthassam sikerült az általános jó hírnévnek és közkezeltségnek örvendő „Temesvári Gyártelep” sörfőzdéjének erdélyrészi

kizárólagos eladási jogot megnyernem,

mely által azon kellemes helyzetben jutván, hogy t. vevőimet naponta friss töltésű és eredeti palackozott valamint hordó sörrel elláthatom a legkedvezőbb árak mellett.

Törekvésem oda fog irányulni — hogy nagyra becsült vevőimet ezentul is a legkedvezőbb előnyökben részesíthessem.

Az eddig írástam tanusított bízamukat továbbra is szabad legyen reménylenem.

Kitűnő tisztelettel

381. 3—3.

Káhán Nátán Samu.

Legelőcsőbb ásványvíz

Baross-Forrás vize

Két liter csak 12 kr. Két liter csak 12 kr.

Kizárólagos főraktár:

Szele Márton fűszer, csomage, bor- és ásványvíz-üzletében Főter.

Az összes bel- és külföldi friss töltésű ásványvizek megérkeztek!

Az erdővidéki „Baross-Forrás” név alatt újabban forgalomba hozott ásványvíz, egyike hazánk legtöbb szabad szénsavat tartalmazó forrás termékeinek. A víz tiszta, átlátszó, üledék és mellék íz nélkül való, igen kellemes és üdítő élvezeti, járványos időben kitűnő étrendi ital! Gyógyhatása a légutak és tápcsatorna, de különösen a húgszervek idült hurutos bántalmairól érvényesül. A víz töltése, dugaszolása és kiállítását tiszta, czélszerű, kifogástalan. Kolozsvárt, 1899 ápril. hó 10.

385. 2—6.

Dr. Purjesz Zsigmond egy. tanár.

PSERHOFER J. vértisztító labdacscái

azelőtt „Általános labdacscók” név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csak az alig létezők betegsége, melyben ezen labdacscók csodás hatásukat észszerűen nem bizonyították volna. Etyezdek óta ezen labdacscók általános elterjedésének örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házi-szerből készlet nem volna található. Szemintalan orvos által ezen labdacscók házi-szerül ajánlatai minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint a pe-zavarok, máj-bajok, köhika, vértelenség, aranyér, békítettség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajoknak is: így sápkór, idegség, fejfájás, székrekedés, fejfájás, stb. Ezen vértisztító labdacscók oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyek bármelyikben sem okoznak és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők. — Ezen vértisztító labdacscók csak a **Pserhofer J.-féle az „Arany birodalmi almához” címűt gyógyszerárban Bécsben, I. Singerstrasse 15. szám alatt** készítettnek valódi minőségben s egy 15 szam labdacscót tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik 1 frt 5 krba kerül. Az összes előzetes beklüldetésnél bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 40 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésnek következtében ezen labdacscók a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kértik a **Pserhofer J.-féle vértisztító labdacscók** követelni és csak azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a **Pserhofer J.** névalírással, fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon alírással vörös színben van ellátva.

A szemintalan hálaírástól, melyet a labdacscók fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszaanyerása folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csak néhányat említünk: azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacscókat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelet **Pserhofer J.**! Legyen oly szíves és küldjön nekem ímest 15 labdacscót az ön föltűnőhatalan vértisztító labdacscáiból, utánvéttel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacscái csodabáráért. Maradok teljes tisztelettel

Pawlikoff Ferenc, Köln Lindenthal.

Hrasche, Földmők mellett, 1897. szept. hó 19-án.

Tekintetes ur! Isen akarata volt, hogy az ön labdacscái kezem közé kerültek, melyeknek hatására ezenel megírom: Én gyermekgyógyász vagyok, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatremelő labdacscái engem nem mentettek volna meg. Az ön adja meg ezt csodálatremelőt. Nagy hálámat van, hogy ezen labdacscók engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszaanyerése segítettük szolgáltak.

Knifcz Teréz.

Bécs-Ujely, 1887. november 9-én.

Milyen tisztelet ur! A legfőbb köszönetemet mondok ezenel Önnek 60 éves nagynevem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurut.

Bernhardi alpesi fű-liqueur. Bernhard W. O.-tól. Ezenben. 1/2 üveg 2 frt 60 kr., 1/4 üveg 1 frt 40 kr., 1/8 üveg 70 kr.

Amerikai közsvénykenőcs, gyors és biztos hatású közsvényes és csúszos bajok, u. m.: gerinczagybántalom, tagszaggyulladás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főtájás, fülzsaggyatás stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Angol csodabalsam, **Pserhofer J.-tól**, egy üveg 50 krajczár.

Fagybalsam, **Pserhofer J.-tól**. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsög 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

„Stoll”-féle Kolapraeparatumok, kitűnő szer bélbetegségeknek.

Kola-elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr., 1/4 liter 85 kr.

Golyva-balsam, **Pserhofer J.-tól**, kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek), **Pserhofer J.-tól**, megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő házi-szer. 1 üveg 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Uti-füvedy, **Pserhofer J.-tól**, egy ált. ismert kitűnő házi-szer hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, 1 üvegcse 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

PSERHOFER J. gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel” Bees, I. Singerstrasse 15.

Biásini Szalloda

a legelegánsabban berendezett és nagyobbított terem és kert helyiségben

Hétfőn, május hó 2-ikán

A tavaszi és nyári évad megnyitása.

NAPONTA

Nagy Variete Előadás

Zitter J. Oszkár igazgatása alatt.

Fellépte 16 elsőrangú műsoroknak, a bel- és külföldi legelőkelőbb mulatókból. Szenczáció a legnagyobb igényeknek megfelelő családi műsor.

400 1—1

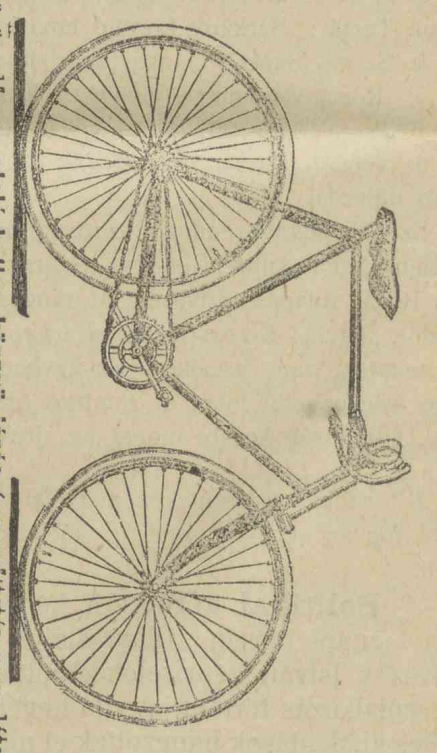
Kezdeté 8 órakor.

EMK E-GYUFÁ
Legjobb phosphor-mentes svéd fajta gyufa az EMK E-GYUFÁ, nem drágább és jobb a külföldi gyártmánynál.

Kapható minden jobb fűszerüzletben és tőzsdében.
101.1—12.

Használjon ön fegyverkeret!

Kirolós előnye: utóhéttelen könnyű járás (megelőzhető nem létezik.)
Steyeri fegyvergyár, a világ legnagyobb kerékpárgyára.
385. 3—6.
A fegyverek ingy. n. és bérmentve 1.
Magyarországi vez. ir. gy. r. k. : Kann és Heller cégének Budapest.
Képviselet és raktár: **Tautfer Ferenc** utóda Kolozsvárt.

GROSZ FRIGYES

az erdélyi részek legnagyobb varrógép- és kerékpár gyári raktára

NAGYBAN ÉS KICSINYBEN.

NAGYVÁRAD,

KOLOZSVÁR,

BESZTERCZE,

Bazár-szoros.

Főter.

Fautoza.

Csakis elsőrangú és elismert minőségű gyártmányok!!

125 forinttól 300 forintig.

Raktáron: „Adria” kitűnő magyar, „Peugeot” világhírű francia gyártmány, „Beaston” legjobb és leg-elegánsabb angol gyártmány, „Nuricum” legmodernebb láncszéklű, „La Mascotte” legfinomabb uti félversenygép, „Schladitz” elsőrangú német gyártmány, „Patria” szintén elsőrendű német gyártmány, „Champion” kitűnő luksuszgép.

Két évi jótállás. Első idényben mindennemű javítás ingyen.

Nagy gyári raktár mindenféle angol és német kerékpár felszerelési cikkekben.

Kitűnő minőségű „Acetylen” lámpák teljes jótállás mellett.

362 9—0

Első minőségű „Calcium Carbide” nagyobb és zsebben hordozható kisebb dobozokban.

Nagy mechanikai műhelyekben átalakítások és javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

„Continental” gummi, légtömők és löpönyegek s egyéb cikkek erdélyrészi és biharmegyei vezér-képviselősege.

Kényelmes részletfizetési feltételek.

M. A. V. hivatalnokok és állami tisztviselők, valamint egyletek tagjai tetemes árengedményt élveznek.

Kerékpár iskolám 2 frtos tandíj mellett a „Torna vivoda”-ban szép időben az e czélra legalkalmasabb 600 méteres árnyas kerthelyiségében esős időben a Tornavivoda nagytermében rendelkezésre áll.

Ny. Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt.